جام جم

ویژه فرهنگ - هنر
رسانه - سبک‌زندگی
۵

سه‌شنبه ۵ اردیبهشت ۱۴۰۲ شماره ۶۴۷۱

چشم‌انداز رادیو گفت‌وگو در ۱۴۰۲
۶

در گردهمایی برنامه رمضانی شبکه ۳ عنوان شد:

خط‌شکنی «محفل» برای ترویج قرآن

۶

رسانه

نگاهی به سریال «نون خ» از منظر ارتباط تصویری

از سرگرمی تا هویت‌بخشی

۷

فرهنگ

در گفت‌وگوی جام جم با ابراهیم پشت‌کوهی کارگردان نمایش «مکبث‌زار» بررسی شد

نگاه شرقی به درام‌های غربی

۱۱

رسانه

پرونده «جام‌جم» درباره فصل دوم روایت شهدای مدافع حرم

حکایت آن بچه‌زرنگ‌ها

۸

سینما

به بهانه ساخته شدن سریال جدید

غرب هری پاتر را رها نمی‌کند

۱۰

یادداشت

میراحمد میراحسان | نویسنده و پژوهشگر

غربی‌سازی جهانی با چند قطبی‌سازی

وقتی از خطر بزرگ جامعه مصرفی سخن به میان می‌آید، سطحی‌ترین برداشت آن است که آن را منحصر به خطر برای حکومت جمهوری اسلامی بدانیم. اما در اصل این خطر، علیه عقلانیت جامعه و ملت و مردم اهل ایمان است. خطری است که از پایه‌های متضاد جامعه مصرفی با ایمان به پروردگار یکتا و هدایت الهی برای گذران در دنیا و تضاد مصرف‌گرایی با عبودیت حق متعال، پدیدار می‌شود. مصرف‌گرایی محصول سرکشی علیه پرستش خدای یگانه ورب‌العالمین است و مبنایش پرستش نفس و میل آزمند و کافرانگی و نیست‌انگاری است. فلسفه جامعه مصرفی با مدرنیته از یکسو و نظام تولید مدرن کالایی و نیاز ماهوی سرمایه‌سالاری گره خورده است. تأمین شرایط فروش هرچه بیشتر هر کالای مادی ضروری و غیرضروری و ایجاد نیاز کاذب و حرص خرید و خدمات و حتی فروش کالای فرهنگی و هنری، برای سود بیشتر و حرص انباشت سود و اسراف به مثابه یک سیستم کنار نهادن زودازود کالاهای خریده شده بدون آن‌که عمر مصرف‌شان سرآمده باشد، برای پدید آوردن امکان فروش بیشتر اشیای غیرضروری، اصل چشم‌پوشی‌ناپذیر جامعه مصرفی در نظام سرمایه‌داری است. این ویژگی ماهوی به‌ویژه با تولد جامعه رفاه که اسم مستعار فریبنده و وانموده‌ای جانشین واقعیت عینی جامعه اسرافکار مصرفی است، شدت گرفت و با جهانی شدن سرمایه‌داری، بین‌المللی گشت و جوامع پیرامونی و اسیر کشورهای کانونی مقتدر را فراگرفت. کشورهایی که حتی در تولید ابتدایی‌ترین نیازهای صنعتی خود به طور مستقل وامانده‌اند اما تحت سلطه نظم جهانی سرمایه‌داری به جامعه مصرفی و انباشته از کالا و اشیای مصرفی بیهوده بدل شده‌اند. شیء‌شدگی و ازخود بیگانگی و فتیشیسم محصول این نظام ذاتا الحادی مدرن در قالب جامعه مصرفی است. غربی‌سازی جهانی که امروز با شرقی‌سازی با چند قطبی‌سازی، طرح تغییر بزرگ را در سر می‌پروراند، تأثیری در سرشت جامعه مصرفی جهان موجود ندارد؛ زیرا سرمایه‌داری دولتی و مدل چینی اداره سرمایه و تولید کالاهای یاوه برای مصرف جهانی نیز از همان منطق جامعه مصرفی بهره‌مند است. آسیب این نظام مبتنی بر سود کور و آزمندانه به محیط‌زیست گویای ظلم و شرک نظام جهانی سرمایه‌داری و فساد در ارض به حساب می‌آید. بهره‌گیری کفر از جهل لذت‌جویانه و نفس‌پرستی و شهوات گریزان از مهار عقل و سلطنت میل در تمدن مدرنیته، در نهایت فریب فرعونیت معاصر و شیطان اکبر است، تا نقش و چهره طماع خود را در اغوای مردم برده شده دچار گمگشتگی و تلف حاصل عمرشان بپوشاند. اتلافی زیانکارانه که در اصل فقط به سود زراندوزی سرمایه‌سالاران جهانی است.

علیه آدمیت

گفتم جامعه مصرفی، علیه آدمیت آدمیزادگان است، چرا؟ جدا از اصل بندگی خواست خدایگان سرمایه جهانی و بردگی منافع قدرت و حشی فرعونی و مستکبر و ... خسران‌های ضدانسانی فراوانی در این مصرف‌گرایی کور و اطاعت از شیاطین و جهل وجود دارد و جدا از اغوای لذت‌جویی کور و حکومت میل بر عقل و اسارت شیطان اغواگر جنی و انسی و نتیجه تردیدناپذیر احساس پوچی و افتادن در دام نیست‌انگاری و افسردگی و نومیدی و سیری‌ناپذیری، مناسبات آدم‌گونه در نظام جامعه مصرفی نفی می‌شود. اینها همان تضاد جامعه مصرفی و اسلام و انقلاب اسلامی و نابودگر عملی آرمان تشکیل جامعه سالم است. البته بی‌تردید جامعه کامل مجری اسلام ناب به عهده و عهد امام معصوم موعود، صاحب‌الامر، مهدی آل محمد(عج) است و این وظیفه تضمین شده الهی او را هرکس مدعی شود، کافر است چون ناممکن است نظام کفر جهانی را در کره ارض رهبری غیر از بقیه‌ا... (عج) نابود سازد و همه یاران او در عصر انتظار تکلیف تلاش در مسیر خواست او در وسع خود را به عهده دارند به تناسب مقتضای زمان/مکان عصری. ما باید از قصص قرآن درس بیاموزیم، چه بسا پیامبران دعوت‌شان معطوف به اجرای یک تکلیف از تکالیف بود که نقش گره‌گاهی داشت. در حالی که اقوام لوط و صالح و شعیب و... و جوامع آنان دچار انواع فساد و شرک و کاستی بود. جمهوری اسلامی هم در هر مرحله بین همه موانع رشد، تکلیف معین و اصلی در پیشارو داشته و نه عقلایی است و نه ممکن که انتظار داشته باشیم با همه مظالم موجود جهان و بازتابش در ساختار جامعه ما و جهان اسلام بتواند مبارزه کند و پیروز شود، دعوت و عدم پذیرش حرام‌ها به معنی قدرت اجرایی و جلوگیری از آنان در سطح ملی و منطقه‌ای و جهانی نیست. این وظیفه بر عهده امام زمان (عج) نهاده شده که تمدن راستین پیروزی اسلام کامل را به عون الهی محقق خواهد ساخت. استقلال و برافراشتن پرچم تولید و ایفای نقش مجدد و آزادی از قید سلطه سرمایه جهانی و کفر ظلمانی و جامعه مصرفی، همان وظیفه اصلی جمهوری اسلامی است که مانع راندن جامعه مسلمان به ورطه از خود بیگانگی و پرستش اشیا است و نفی آدمیت مردم.

گزارش

زینب علیپور طهرانی | گروه رسانه

جشن تولد ۸۳ سالگی رادیو ایران برگزار شد

رادیویی برای همه مردم ایران

مجید آزاد - جام‌جم

۴ اردیبهشت همزمان با سالروز تولد رادیو ایران جشن بزرگی برای ۸۳ سالگی تاسیس این رادیو با حضور علی بخشی‌زاده معاون صدا، محمدجعفر محمدزاده مدیر رادیو ایران وجمعی از هنرمندان پیشکسوت، اهالی رادیو و اصحاب رسانه در ساختمان شهدا با اجرای علیرضا جاویدنیا و ابوالفضل آقاخانی برگزار شد. این مراسم که به صورت زنده برای شنوندگان رادیو ایران پخش شد، برنامه‌ای شاد و مفرح بود. یکی از ویژگی‌های این مراسم حضور خارج از استودیو بود و از این رو همکاران رادیو می‌توانستند در این جشن حضور پیدا کنند و از دیدن و شنیدن آن لذت ببرند. در ادامه گزارش این مراسم را می‌خوانید.

علی بخشی‌زاده، معاون صدای رسانه ملی در این مراسم بیان کرد: ما امروز ۸۳ سالگی رادیو را با خانواده رادیو جشن گرفتیم. رادیویی که در طول این سال‌ها فراز و نشیب متفاوتی را تجربه کرده است. به گزارش جام جم، وی افزود: رادیو رسانه بسیار دوست داشتنی است و جوانان قدرشناس و باتجربه‌ای دارد که با آن همکاری می‌کنند. بخشی‌زاده همچنین بیان کرد: جوانانی که در رادیو کار می‌کنند، قدردان بزرگ‌ترها هستند و همواره صفت یادگیرندگان را دارند. از طرفی روی باز پیشکسوتان نیز همیشه در رادیو مثال‌زدنی است. همه می‌گویند رادیو رسانه گرمی است. من می‌گویم باید در هوای رادیو نفس بکشید تا متوجه گرمای آن شوید.

بخشی‌زاده در پایان نیز خبر خوشی به شنوندگان رادیو داد و گفت: آمار مخاطبان رادیو ۳ درصد افزایش پیدا کرده است. ضمن این‌که در اپلیکیشن ایرانصدا به زودی بستری فراهم می‌شود که مردم در تمام نقاط ایران بدون اینترنت و به صورت رایگان بتوانند ایرانصدا را دریافت کنند.

مولفه‌های هویت ملی در رادیو ایران

محمدجعفر محمدزاده، مدیر رادیو ایران نیز در این مراسم بیان کرد: رادیو در ایران عمری ۱۰۰ ساله دارد. چون از سال ۱۳۰۱ زمزمه تاسیس آن شنیده شد و از سال ۱۳۱۹ امواج رادیو ایران شنیده شد. وی با بیان بخشی از تاریخچه رادیو ادامه داد: خوشحالم که در جمع بزرگان و پیشکسوتان رادیو هستم و ۸۳ سالگی رادیو ایران را جشن می‌گیریم. محمدزاده در گفت‌وگو با جام‌جم در خصوص سالروز تولد این شبکه و برنامه‌های جدید گفت: رادیو ایران شبکه‌ای است که تغییراتش بیشتر محتوایی است. بنابراین در زمان‌ها و اسم برنامه‌ها نمی‌توانیم تغییری ایجاد کنیم. چون در این شبکه برنامه‌هایی وجود دارد که برند و جزو برنامه‌های برجسته و پرشنونده محسوب می‌شوند. بنابراین ما فقط می‌توانیم در محتوا تغییر ایجاد کنیم. وی همچنین ادامه داد: نوآوری، نیازهای سال و مسائل راهبردی مثل شعار سال می‌تواند جزو برنامه‌های ما قرار گیرد و مقتضیات زمان هر چه که هست انجام شود. مثلا امسال بحث مؤلفه‌های هویت ملی به‌ویژه مولفه‌های هویت فرهنگی ایران در رادیو برجسته خواهد شد. محمدزاده در پایان درباره مسابقه «یک، دو، صدا» هم گفت: از آنجا که این مسابقه یکی از رقابت‌های جذاب رادیو است و با استقبال خوبی هم مواجه شده، همچنان سری جدید این برنامه را در رادیو خواهیم داشت. همچنین شب شعر جام جم، ایران آوا، فرهنگ مردم برنامه‌هایی است که به فرهنگ و هویت ملی مردم می‌پردازد و همچنان تداوم خواهند داشت.

رادیویی‌ها حرفه‌ای‌های صداوسیما هستند

مهدی ساعی از تهیه‌کنندگان قدیمی رادیو در رادیو ایران، سال‌هاست برنامه‌های پرشنونده‌ای دارد. از جمله فصل یک مسابقه «یک، دو صدا» که به فصل‌های دیگر هم رسید و همچنین «کوی نشاط» و «راه شب». او که مدتی است مدیر گروه تفریحات و سرگرمی رادیو صباست درباره سال‌ها همکاری با رادیو گفت: من فکر می‌کنم هر جایی که پول بیشتری باشد، علاقه و عشق به کار کمتر است. چون در این صورت جنبه هنری کار در اولویت قرار نمی‌گیرد و جنبه مالی کار پررنگ می‌شود. وی افزود: کم بودن بودجه رادیو و کم بودن دستمزدها در رادیو باعث شده همه بچه‌ها با عشق بیشتری کار کنند و کارشان هنری‌تر است. اگر این موضوع را از بچه‌های تلویزیون بپرسید می‌گویند رادیویی‌ها حرفه‌ای‌تر و با جزئیات بیشتری کار می‌کنند و کارشان هنری‌تر است. همین باعث می‌شود ماندگارتر شوند. وی در پایان عنوان کرد: تنها ابزار بچه‌های رادیو صداست. به همین دلیل کار در رادیو نیازمند تخصص و تجربه بیشتری است تا بتوانند هنرشان را به مخاطبان‌شان منتقل کنند. از این رو من فکر می‌کنم رادیویی‌ها بچه‌های حرفه‌ای صداوسیما هستند.

آرزو داشتم ساختمان رادیو را ببینم

متین‌السادات فیروزگر از جمله تهیه‌کنندگان جوان اما باتجربه رادیو ایران که ۹ سالی است به خانواده رادیو ایران پیوسته و از جمله برنامه‌های موفق او می‌توان به خانه و خانواده، ایرانشهر، پلاک شهر و خاص باشید اشاره کرد نیز درباره فعالیت در رادیو و خواسته و سلیقه مخاطبان این شبکه رادیویی به جام‌جم گفت: معتقدم هر برنامه‌ای مخاطب خودش را دارد.

از آنجاکه چند سالی است در برنامه خانه و خانواده هستم، به نوعی با دغدغه‌های مردم در زندگی شخصی و خانوادگی آشنا هستم. بنابراین فکر می‌کنم چنین برنامه‌هایی جای کار بسیاری دارند.

وی در ادامه افزود: مثلا برنامه ایرانشهر که برنامه عصرگاهی رادیو است مخاطبان خاص خودش را دارد. بنابراین نمی‌توان چیزی را حذف کرد. موضوعات به قدری گسترده هستند که نیاز به جای کار بیشتری در برنامه‌های رادیویی دارند. به همین دلیل فکر می‌کنم برنامه‌های رادیو باید به فراخور نیاز مخاطب تولید شود. البته در رادیو ایران مسابقات رادیویی کم است و شاید لازم است بیشتر شود. وی درباره خاطراتش از رادیو و مخاطبانش هم توضیح داد: مهم‌ترین اتفاق خوشایند برای من در رادیو این بود که از نوجوانی به رادیو علاقه داشتم و جزو شنونده‌های رادیو بودم و همیشه آرزو داشتم یک بار ساختمان شهدای رادیو را ببینم.

اصلا فکر نمی‌کردم روزی برسد که اینجا کار کنم. به همین دلیل روزهای اولی که اینجا می‌آمدم یا بعد از این سال‌ها که سختی و فشار کار بود مدام به خودم می‌گفتم صبور باش! اینجا آرزوی نوجوانی توست. خوشحالم جایی کار می‌کنم که دوستش دارم. چیزی که رادیو را برای من جذاب‌تر می‌کند این است که مخاطبان به قدری با ما صمیمی و خودمانی هستند که خصوصی‌ترین مسائل‌شان را با ما در میان می‌گذارند. به ما اعتماد دارند و از زندگی‌شان برای رادیو حرف می‌زنند. این درددل آنها و راهنمایی که از ما می‌گیرند حس خوشایندی دارد.

مکث

خاطره‌بازی با رادیویی‌ها

در ابتدای این مراسم عذرا وکیلی، از گویندگان پیشکسوت رادیو که صدایش یادآور برنامه‌های «قصه‌های شب» و «سلام کوچولو» است در جایگاه خطاب به علیرضا جاویدنیا گفت: وقتی شما را دیدم به یاد برنامه پر خاطره صبح جمعه با شما و زنده یاد منوچهر نوذری و مهین دیهیم افتادم. من از سال ۱۳۴۸،۴۹ وارد رادیو شدم و بعد به برنامه صبح جمعه با شما پیوستم و خاطرات خوبی از این برنامه دارم. وی در ادامه از خاطرات استودیو ۸ میدان ارگ گفت و اظهار کرد که جشن امسال رادیو ایران خیلی باشکوه‌تر از سال‌های قبل برگزار شد. چون همه شبکه‌ها این جشن را برگزار کردند. در ادامه مجریان یادی از گذشتگان رادیو کردند و نمایش رادیویی نیز پخش شد. سپس ارتباط تلفنی با ناهید تاج‌نیا، یکی از پیشکسوتان رادیو برقرار شد و او نیز تولد رادیو ایران را تبریک گفت. در بخشی از این مراسم احمد طبعی یکی دیگر از گویندگان و گزارشگران پیشکسوت رادیو در کنار مجریان قرار گرفت و از خاطراتش در طول سال‌های فعالیتش در این رسانه گفت. در بخش‌های مختلف این مراسم هنرمندانی چون عباس سنجری، فرهنگ جولایی و امیر نوری در جایگاه قرار گرفتند و از رادیو و سال‌های فعالیت‌شان گفتند. همچنین با بهروز رضوی، نظام اسلامی و خسرو والی‌زاده ارتباط تلفنی برقرار شد و آنها نیز تولد رادیو را تبریک گفتند. سپس کیک تولد ۸۳ سالگی رادیو با حضور علی بخشی‌زاده، معاون صدا و محمدجعفر محمدزاده، مدیر رادیو ایران و عذرا وکیلی و امیر نوری دو پیشکسوت رادیو بریده شد.